

Dinamització del procés participatiu per a potenciar la vinculació dels equipaments cívics al seu entorn

Informe de la sessió

Olot, 7 de novembre de 2017

Índex

1. Presentació.....	3
2. Participants	4
3. L'equipament en una paraula.....	6
4. Quines són les necessitats del nostre territori sobre les quals l'equipament podria tenir un paper?	7
5. Com podria enfortir el Casal la vinculació al territori?	9
6. Quines accions es poden promoure per crear comunitat i arrelament entorn al casal amb les persones usuàries i entitats de la població?	9
7. Valoració de la sessió.....	12

1. Presentació

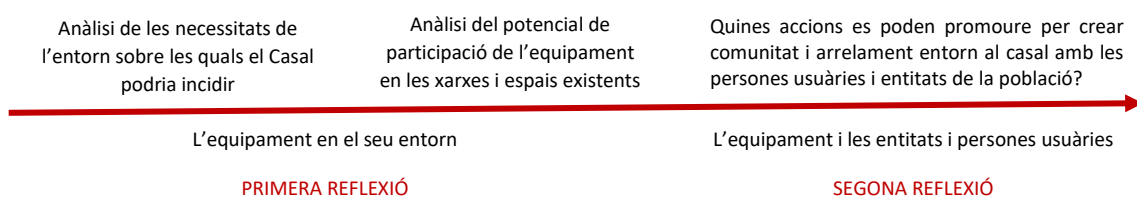
Des del *Departament de Treball, Afers Socials i Famílies*, a través de la *Direcció General d'Acció Cívica i Comunitària*, conjuntament amb la *Direcció General de Transparència, Dades Obertes i Qualitat Democràtica*, del *Departament d'Afers i Relacions Institucionals i Exteriors i Transparència* s'està impulsant un procés de reflexió amb relació a les potencialitats del paper dels equipaments cívics (EC) en el territori.

En aquest marc, durant els mesos d'octubre i novembre s'estan organitzant unes sessions de treball arreu de Catalunya, amb l'objectiu de reflexionar conjuntament i compartir les oportunitats en l'acció de l'equipament cívic en el seu entorn i quina ha de ser la seva implicació en el seu entorn proper, en el seu treball amb la comunitat i en el seu aspecte inclusiu.

El passat dimarts 7 de novembre 2017 es va realitzar una sessió de reflexió respecte el paper dels equipaments cívics de la Generalitat de Catalunya a Olot. La sessió es va realitzar de 17:00 a 19:30 hores al Casal Cívic Olot.

Pel que fa al **programa de la sessió**, en primer terme, el Sr. Francesc Molina va donar la benvinguda, compartir els objectius del procés i detallar el marc del debat. Seguidament, les persones participants van iniciar la reflexió i el debat per generar aportacions i propostes d'acord amb el següent esquema:

Esquema de reflexió

A continuació es presenten, en primer terme, les entitats i serveis participants, caracteritzant el perfil de persones assistents. En segon terme, queden recollits els resultats de la reflexió realitzada. Cada pregunta va generar un seguit de reflexions i propostes, que han estat agrupades i sistematitzades. Per últim, es mostra la valoració que aquelles persones que van voler van fer de la sessió mitjançant un qüestionari.

2. Participants

Van assistir-hi 10 persones pertanyents a les següents entitats o serveis:

- Associació d'afectats de fatiga crònica, fibromiàlgia i malalties cròniques de la Garrotxa
- Associació Gent Gran Olot
- Batega (banc del temps)
- Centre atenció primària de la Garrotxa
- Consorci Acció social de la Garrotxa
- Creu Roja (Garrotxa)
- Fundació Oncolliga
- Institut Municipal de Educació

Analitzant el perfil de les persones participants, del total de persones que van respondre al qüestionari, un 14% eren homes i un 86% dones. D'aquestes, un 89% eren nascudes a Catalunya i el 11 % a la resta de l'estat. La majoria de persones tenen la seva residència en el municipi d'Olot, i dues persones indiquen viure a La Canya i Les preses.

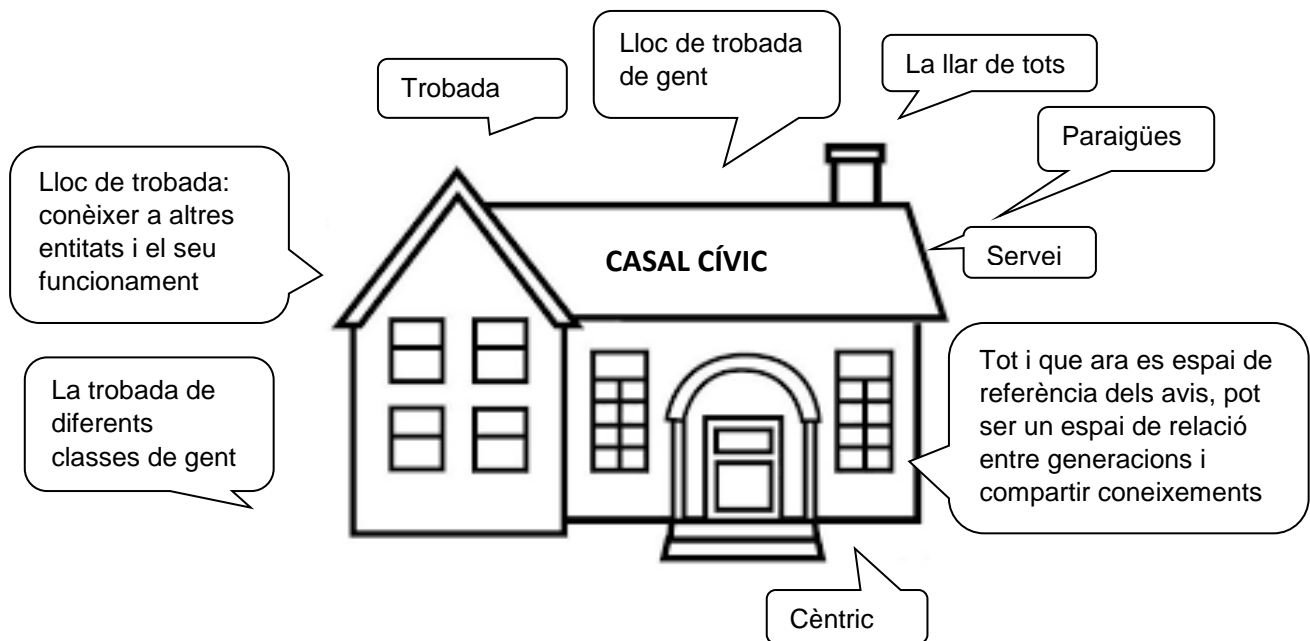
Pel que fa a la situació laboral, un 33% són persones jubilades o pensionistes, un 11 % estan en situació d'atur i el 56% treballen, indicant totes elles fer-ho per compte d'un altre. El sector d'activitat principal és l'administració, amb un 38%, seguits d'un 25% tant en el sector de la indústria com en el sector de la salut i l'educació. També un 13 % assenyalen la construcció com el sector propi de treball.

Atenent t al nivell formatiu, un 11 % de les respostes assenyalen tenir el primer grau, mateix percentatge que ESO, EGB, i FP grau mitjà, i que FP grau superior. La resta es distribueix en un 56% amb una diplomatura i un 11 % una llicenciatura.

Per últim, amb relació a la seva relació amb entitats i associacions, un 33% indica pertànyer a una entitat cultural o de lleure; i un 67 % a altres tipus d'associacions, com entitats socials, entitats de gent gran, xarxes d'intercanvis o entitat que treballen la fatiga crònica o fibromiàlgia.

3. L'equipament en una paraula...

Per iniciar la reflexió d'una manera activa i dinàmica es va demanar als i a les participants que es presentessin, dient el seu nom, l'entitat a la que pertanyien i que diguessin amb una paraula què era el Casal Cívic per a ells i elles. A continuació, es presenten les paraules citades:

En aquest primer moment de reflexió vivencial es van destacar aspectes com:

- El primer grup de paraules, i més nombrós, relaciona el Casal cívic amb la trobada, un lloc on gent i entitats diferents es troben i comparteixen.
- Un segon fa referència a l'equipament com a espai que exerceix de servei al territori, que acull diferents entitats i activitats.
- Per últim, es valora el potencial com a equipament de referència per a tota la població, i la seva ubicació privilegiada al centre de la ciutat, on no hi ha masses recursos, i com això li atorga molt recorregut.

4. Quines són les necessitats del nostre territori sobre les quals l'equipament podria tenir un paper?

 En segon lloc, la reflexió es va centrar en identificar necessitats del territori en les quals l'equipament cívic hi podria incidir. Les aportacions dels i de les participants van ser les següents:

Activitats intergeneracionals

- Promoure activitats que puguin ser intergeneracionals. En aquest sentit, es proposa aprofitar els coneixements i habilitats de la gent per crear espais d'aprenentatge entre persones de diferents edats. En aquesta sentit, es ressalta la potencialitat del banc del temps que fa ús del Casal cívic.
- Crear espai per utilitzar les entitats, amb cessió d'espai equipat per fer reunions, tallers, etc. Algunes entitats assenyalen que necessitarien disposar d'un equipament comú per poder utilitzar (per exemple, un ordinador) i tenir alguns espais de guixeres per poder guardar algun material i evitar haver de portar a cada reunió els papers o similars.

Obrir l'espai a les famílies

- Crear un espai familiar informal, sense activitat dirigida. Es valora que les famílies del municipi, en dies de pluja o fred, no tenen llocs on passar la tarda (si no són bars o similars). Per aquest motiu, es valora interessant estudiar la creació d'un espai preparat per utilitzar les famílies, jugant a jocs, llegint, etc. es compara a la utilització que fa la gent gran de la sala gran, com a lloc de trobada i d'estar.

Obrir l'espai als joves

- Ampliar l'obertura als joves majors de 18 anys, amb activitats del seus interès, a les seves entitats, etc.

Cessió d'espais a entitats

- Tot i que ja s'ofereix, es valora que cal reforçar la funció del Casal cívic en la cessió d'espais a les entitats per fer activitats i tallers.

Obertura a grups no constituïts formalment com entitats

- Obrir el Casal a les reunions o trobades de grups que no són entitats formals, sempre que estiguin organitzant una activitat pública en la ciutat que tingui un impacte positiu en la població. Per exemple, una *bicicletada* popular.
- També hi ha qui valora la possibilitat d'obrir per casos especials impulsats per al grup, tot i que siguin privats, per exemple, un casament alternatiu. Tot i que actualment la normativa no contempli aquest tipus d'usos.

Potenciar el coneixement entre entitats

- Donar a conèixer les diferents entitats i les seves activitats. Es valora que algunes entitats no tenen contacte i no són coneixedores de l'activitat que realitzen les unes i les altres. En aquest escenari, el Casal podria ser promotor d'una trobada d'entitats, per tal d'augmentar el coneixement mutu entre elles.

Ampliació de l'horari

- Ampliar els horaris d'obertura entre setmana i els dissabtes, per afavorir la participació d'entitat i persones que no poden fer-ho en els horaris actuals. Per exemple, entitats que tenen la necessitat de reunir-se al vespre quan el casa ja està tancat.

5. Com podria enfortir el Casal la vinculació al territori?

Les persones participants també van reflexionar amb relació a com el Casal podria tenir un paper més actiu en la comunitat i la xarxa de relacions del territori, indicant si trobaven a faltar el Casal en algun espai de relació, treball o participació del barri o territori. I en aquest sentit es van assenyalar les següents consideracions.

- Establir més relació amb la xarxa **comunitària de la ciutat ja existent**.
- **Participar en espais conjuntament amb representants** d'altres administracions que tinguin connexió amb la resta.
- **Participar en el Pla Integral d'accions de millora (PIAM) del Nucli antic**, del qual formen part l'Ajuntament d'Olot i la Generalitat de Catalunya. Aquest pla té espais de coordinació, en els quals també hi participen entitats i veïnat.
- Estudiar la possibilitat d'integrar-se en la **Taula de cohesió social**, que s'organitza en diferents grups de treball: habitatge, salut, pobresa, educació, alimentació.
- **Analitzar la conveniència o no de participar en la Xarxa de barris**, formada pels centres cívics gestionats per les entitats veïnals als diferents barris d'Olot. Aquesta Xarxa realitza una trobada trimestral amb les diferents associacions i l'ajuntament.
- Ser **vehicle conductor cap al punt de voluntariat** que ja té organitzat el Consorci, treballant en xarxa, de manera que les persones usuàries del Casal cívic coneguin el recurs i estableixin vincles amb altres recursos i persones.

6. Quines accions es poden promoure per crear comunitat i arrelament entorn al casal amb les persones usuàries i entitats de la població?

Finalment, la reflexió es va centrar en com promoure la implicació, l'arrelament i els vincles de les persones usuàries i les entitats amb el Casal. Les aportacions van ser les següents:

- Promoció de les activitats a través de les xarxes socials.
- Donar a conèixer i fer ressò del Casal cívic.
- Donar a conèixer l'espai, posar èmfasi que és un espai obert a les entitats i persones per organitzar i fer activitat.
- Utilitzar els diversos mitjans de comunicació a l'abast del territori (Tv Olot) per donar a conèixer el Casal cívic.
- Promoure xerrades i activitats de les diferents entitats. Es recorda que les entitats han muntat una web en les que expliquen què fan, i ha estat possible consolidar una proposta d'un espai de coordinació d'activitats de les entitats i recursos del territori, per tal de no duplicar ni coincidir en l'agenda.
- Fer un fulletó informatiu d'entitats i activitats.
- Implicació de l'Ajuntament i el Consell comarcal per promocionar el Casal cívic. Malgrat es tractin de diferents administracions, cal buscar la complicitat i implicació per promocionar els recursos existents al territori i el potencial i activitat que tenen, perquè al final tot repercuteix en el benestar de la població.
- Promocionar i obrir a celebracions. Malgrat un dels actuals condicionants és no fer actes privats, hi ha qui valora que al municipi no hi ha espais per celebrar certs actes, i per tant aquesta es podria considerar una alternativa.
- Fer promoció i donar força al Dia dels avis i nets, que ja es realitza un cop a l'any. Aquest dia, les persones usuàries grans del Casal van al Casal amb els seus nets i netes i organitzen activitats adreçades a ells/es.
- Donar a conèixer i obrir la participació a les festes i celebracions que ja es realitzen al Casal cívic: Castanyada, balls, sortides (tot i que són entre setmana i això pot afectar a la participació), etc. En aquesta proposta, s'alerta que el problema pot ser el límit que estableix d'aforament del propi espai, és limitat.
- El Casal cívic podria participar en actes de ciutat, posar-se en el mapa com a lloc de realització d'accions en les festes. Com a exemple, es cita la Lluernia (festival del foc i de la llum, tot i que aquest any no es celebra), o la Ruta dels pessebres.

- També s'observa que disposar de cuines ajudaria poder promocionar altres tipus d'activitats que atraguessin a un nou públic, o si més no permetria organitzar coses vinculades a la gastronomia.
- Modernització de l'espai, implicant a les entitats i professionals locals. Es reflexiona que si l'espai s'està obrint a tots els col·lectius i les edats, caldria crear un espai que fos acollidor per tothom, donant-li un altre aire, ja que es valora que hi ha marge d'actuació en aquesta sentit. Relacionada amb aquesta aportació, es proposa aprofitar les brigades de millora de joves per millorar l'espai. Aquestes brigades són una iniciativa de l'ajuntament, en la qual joves, que ja són grans per anar a un casal d'estiu, per exemple, participen en una mena de taller fent alguna acció de millora al municipi. Es podria acordar que poguessin realitzar alguna tasca al Casal en el marc de modernitzar l'espai, sempre tenint en compte la sensibilitat d'aquells que han estat usuaris fins ara, la gent gran, per tal que no es sentin exclosos.
- Canviar la porta d'entrada per a que convidi a entrar. El fet de poder veure l'interior des de fora pot afavorir que més persones hi entrin.
- Implicar entitats i usuaris en la proposta d'activitats, per exemple, en la valoració d'entitats, buscar canals per detectar i compartir necessitats i interessos, etc.
- Fer difusió del bar i restaurant, explicant que tothom que vulgui pot anar a dinar, com a pol d'atracció per a nova gent.
- Difondre el programa d'entitats fora del Casal cívic, en espais com: biblioteques, forns de pa, etc.
- Que la responsable de centre surti del Casal i vagi a conèixer els tècnics i tècniques d'entitats i serveis, per treballar més en xarxa amb altres recursos, serveis i entitats.

7. Valoració de la sessió

Les persones participants van poder valorar la sessió de treball mitjançant un qüestionari. Els principals trets d'aquesta són:

